בענינא דיומא

בסיעתא דשמיא, שקועים בלימוד התורה, לא מתעניינים בשום דבר אחר, גם בדברים שהם כביכול חשובים. מי שצריך להתעסק – שיתעסק בזה, אבל לומדי התורה לא מתעניינים בזה, רק דבר אחד: שקועים בלימוד.

אחיסמך בערה באש התורה: מעמד כביר "רתחא דאורייתא" בראשות מנהיג הדור רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א

~~~

אשרי העם שככה לו:

אלפי תושבי שכונת אחיסמך בלוד, אברכי הכוללים ובני הישיבות הקדושות, זכו במוצאי שבת קודש פרשת ויצא לחזות במו עיניהם במעמד כבוד התורה אדיר, בראשות רשכבה"ג רבינו מרן ראש הישיבה הגר"ד לנדו שליט"א, ובהשתתפות הגאון הגדול רבי ישראל אדלשטיין שליט"א ר"י אהלי שלום ומר"י בימ"ד עליון, הגאון רבי מנחם כהן שליט"א מר"י נתיב הדעת ורבני השכונה שליט"א, כאשר בשל ריבוי המשתתפים הועתק המעמד מבית הכנסת "המרכזי" להיכל תלמוד תורה "מעוז חיים" ברחוב שבט זבולון בשכונה.

במשך שעה ארוכה ישב רבינו מרן שליט"א אל מול אלפי צורבים המטים אוזן קשבת לשמוע כל תג וכל אות היוצאים מפיו. האווירה בהיכל הייתה רוויית התעלות רוחנית נדירה, כאשר קולות וברקים של "ריתחא דאורייתא" נשמעו במשך דקות ארוכות מקצה ההיכל ועד קצהו. מרן שליט"א עמד וניצח בעוז ובגאון על מלחמתה של תורה, כשהוא נושא ונותן בעומקה של הלכה ובסוגיות הש"ס יחד עם כלל ראשי הישיבות ורבני הקהילות שישבו בראש אלפי עמך בית ישראל, ללחום במלחמה האמיתית של תורה, כשהגאון רבי ישראל אדלשטיין שליט"א והגאון רבי מנחם כהן שליט"א מתנצחים עם רבינו מרן שליט"א בדברי תורה, ותלמידו המובהק הרב הגאון רבי משה חיים אולמן שליט"א מציג את השאלות.

המשתתפים הרבים חשו בהתרוממות הנפש למראה הרבנים והמוני הלומדים המתפלפלים בחדוותא דאורייתא ובלהט של קדושה, מחזה שהותיר רושם עז בלב כל הנוכחים. להלן הנידונים:

~~~

השיעור

אם יש שיעור בדין משמרת תרומותי

בחידושי הר"ן שבת צ"א ב' נסתפק אם יש איסור לטמא פחות מכזית תרומה, ולכ' הספק הוא אם דין משמרת תרומותי נאמר בכזית דוקא. [ומילתא דמיבעי לי' לר"ן, פשיטא לראי"ש בתוספותיו שם שאין דין משמרת בפחות מכזית].

וצ"ע מהגמ' פסחים ט"ו א' חבית של תרומה שנשברה כו' אם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה יציל ואם לאו תרד ותטמא, והנושא שם הוא דין משמרת (ערש"י ד"ה יניחנה), וש"מ שיש שיעור לדין משמרת.

מיהו י"ל ספק הר"ן לענין לאו דבכל קודש לא תגע, ואליבא דריו"ח מכות דף י"ד דקאי אנגיעת תרומה. ולעולם דין משמרת הוא רק בכזית, וכן משמע בלשון הר"ן ע"ש. [ואמנם בעיקר הענין, תוס' מכות שם פירשו שגם לריו"ח אין לאו בנגיעה, והפסוק בא ללמד פסול טומאה]. - ויעוי' במנ"ח רע"ט שכתב גבי סיכת שמן לטמא שאסור בכ"ש מדין משמרת, וצ"ע.

בדברי הרא"ש שחיוב גזלן בגדר נהנה

בשי"מ דף ק"ד ב' כתב בשם הרא"ש שחיוב גזלן אינו מלוה הכתובה בתורה כנזקין, כי הגזלן משלם משום שנהנה, וחיובו ככל לוה שיש לו להחזיר מה שלוה. והיינו שחיוב גזלן אינו משום שמפסיד לנגזל אלא מפני שנהנה.

וצריך ביאור לפי זה בשואל שלא מדעת למה הוא חייב בדמי החפץ, הרי הוא לא לקח את החפץ לגמרי, ולא שייך חיוב נהנה על כולו.

עוד יש לעי' במה שהוכיח הגר"ח [בחי' מעילה] מגמ' ב"ק ע"ט שהגוזל עבור אחר חייב, הרי לא נהנה.

עוד יש לעי' לפי"ז במה שדנו האחרונים לפטור גזלן בשוגג [קצות סי' כ"ה], הרי בדין נהנה יש לחייב גם בשוגג ואונס. כמו שכתב רבינו עקיבא איגר [פסחים כ"ט].

אם אפשר לתרומה להיעשות חולין

בתוס' מנחות כ"ב ב' כתבו [בענין ביטול ברוב], שאי אפשר לתרומה ליעשות חולין [אם אי אפשר להשאל עליה], אע"ג דאי מסרחו שרו, לאו שם משקין עליהן כה"ג.

וקשה, הרי אפשר תרומה להיות חולין על ידי שכהן סך בה, וכמ"ש כריתות דף ז' כהן שסך בשמן של תרומה בן בתו ישראל מתעגל בו ואינו חושש. אי נמי שבלע והקיא שפקעה קדושת תרומה גם כשלא נמאס כמבואר ביומא דף פ"א.

[ואמנם הגרי"ז כתב (במכתבים בסוף ספרו) בדעת הרמב"ם, שהתרומה אינה יוצאה לחולין ממש. ויעו"ש שבתוס' ישנים כתובות מפורש שהתרומה יוצאה לחולין].

אם אפשר ללמוד מעשר ותרומה זה מזה

בפיה"מ לרמב"ם [תרומות פ"א מ"ה] כתב, נביא ראיות מן הפסוקים שבאו בתרומות על המעשרות ובפסוקים שבאו במעשרות על התרומות, לפי שענין אחד כולל אותם, וכך כתב בהל' מעשר פ"א ה"ד כל שפטור מן התרומה פטור מן המעשר וכל שאין תרומתו תרומה אין מעשרותם מעשר. היינו שתרומה ומעשר שוים בחיובם והפרשתם.

וצ"ע שבגמ' חולין קל"ה ב' - קל"ו א' למדו משני פסוקים לתרומה ולמעשר, לפטור שותפות עכו"ם. ולמה לא ילמד מעשר מתרומה.

וברי"ש תרומות פ"ג מ"ה כתב שדין שייריה ניכרים נאמר בתרומה, ולא נאמר במעשר [עי' תוס' אנש"ש שם]. עוד יל"ע משיטת מהרי"ט שהביא המל"מ תרומות פ"א הי"א שפטור לקוח נאמר במעשר ולא בתרומה.

ויתכן שיש לחלק בין הענינים, ולא לכל דבר תרומה ומעשר שוים. וצ"ת.

להקנות פקדון ע"י מסירת השטר

האורים [סי' ס"ו ס"ק נ"ו] כתב בשם מהרי"ט, שאי אפשר להקנות פקדון על ידי מסירת שטר הפקדון, ואינו דומה לשטר חוב שחל שיעבוד על ידו. אבל בשער המשפט [שם סק"ו] כתב בשם תשו' הרשב"א דמהני, וצ"ב מ"ט.

וי"ל, אולי, דשייכא בההיא דכתב בתשובות מהרי"ל דיסקין [קונטרס פסקים, קפ"ד], דאי"צ להחזיר הפקדון כשאין מחזיר השטר, ועי' גיטין י"ד א', הולך וכו', ודו"ק. (ועי' נתה"מ נ"ח סק"ד שהשומר קונה את הפקדון, ודבריו צ"ת), וכבר שמעתי כזאת בשם הגרח"ה, וצ"ת.

~~~

משא בחובת התקופה

בסיום המעמד נשא מנהיג הדור רבינו שליט"א משא חיזוק מיוחד ונרגש: "**בסיעתא דשמיא, שקועים בלימוד התורה, לא מתעניינים בשום דבר אחר, גם בדברים שהם כביכול חשובים. מי שצריך להתעסק – שיתעסק בזה, אבל לומדי התורה לא מתעניינים בזה, רק דבר אחד: שקועים בלימוד**. ואם יש יצר סקרנות – אפשר למלא בדברי תורה, מאיפה כתוב שם, אפשר את יצר הסקרנות גם לספק.

וזה דבר גדול שמנצלים את לילות החורף הארוכים במוצאי שבת ובליל שבת ולומדים תורה. ואם אפשר – אפשר לקבוע בכל מקום ומקום סדרי לימוד מיוחדים לזה. ישנם כאלה שרכשו קניינים גדולים בתורה בימי שישי ובשבת, גם בדברים שלא לומדים במשך השבוע – בקדשים, בזרעים, בטהרות.

אבל העיקר הגדול – להיות שקוע בלימוד התורה, שקוע. כמו שאתם יודעים, בליל הסדר ששוקעים, שוקעים את כולו, תהיו שקועים בתורה. רק כך, מי ששקוע גדל בתורה. מי שהתורה זה רק למצוא עוד וורטים או דברים אחרים – לא שקוע. **להיות שקוע בלימוד התורה ורק כך גדלים.**

ואני מאחל לכולנו, לכולכם ולכולנו, שנהיה שקועים בלימוד התורה, ובזה תגדלו בתורה. והשם יעזור, וכל הגזירות הרעות יעברו מעלינו, כל הגזירות, ונוכל ללמוד תורה בשקט ובשלווה, בלי שום מפריע. אשרי מי שלומד תורה, אשרי כל ימיו, ואשרי כל אלה שמסייעים ועוזרים לו ללמוד תורה. רק לימוד התורה הוא – זה ורק זה. לימוד, להיות מונח בלימוד, על זה צריך להיות מונחים, השם יעזור לכולנו עד ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

~~~

- **ניתן להאזין לדעת התורה מגדולי ישראל בראשם רשכבה"ג מרן רבינו ראש הישיבה הגר"ד לנדו שליט"א, בקו החירום בעניני השעה במספר: 306-111-1700**

- מצטרפים ביתר שאת ונוטלים שותפות ניכרת בהצלת עולם התורה ע"י קרן עולם התורה, ניתן באמצעות המוקד: 6881* וכן בעמדות נדרים פלוס וקהילות.

- צילום: משה פאר

- כמו"כ מידי שבוע יו"ל קובץ אוצר הפרשה ובו גליונות מרבותינו זצוק"ל. ניתן להשיג מודפס בבתי הכנסיות בארה"ק, וכן ניתן לקבלו במייל: a169258235@gmail.com

- **ניתן להצטרף לקבלת הגליון ע"י שליחת הבקשה למייל** - a086221800@gmail.com